



## Salt på avvägar



Foto: Thomas Rydberg

Varje år sprids mellan 200 000 och 400 000 ton natriumklorid, vanligt salt, på de svenska vägarna. Vägsaltet har länge varit omdebatterat och nu har vi fått ett nytt perspektiv – det från åkern.

Forskare vid SLU har undersökt vad som händer med åkrar som ligger intill vägar som saltas. Av studien, som finansierades genom Stiftelsen Lantbruksforskningens växtodlingsprogram, framgår att saltet får natriumhalten i åkrarna att öka. Det leder till att markstrukturen försämras och att risken för utlakning av jordpartiklar och fosfor ökar. Vattengenomsläppligheten försämras med ökad risk för skorpbildning och ytavrinning.

Förutom dålig markstruktur kan vägsalt leda till växtnäringsbrist, framför allt brist på kalium. I projektet rekommenderar därför forskarna kalkning och anläggning av skyddszoner för att motverka skador.

En artikel om projektet i Stiftelsen Lantbruksforskning's nyhetsbrev Nytt om forskning fick spridning när den togs upp av branschmedia, lokal-tidningar och i flera av Sveriges Radios redaktioner.

I Land Lantbruk tog man frågan till LRF som menade att antingen måste natriumkloriden bytas ut eller så ska lantbrukarna ha ersättning för de skador och merkostnader vägsaltet orsakar.

Tidigare debatt har handlat om att saltet orsakar rost på bilar och bidrar till att det bildas modd. Om att saltet kan skada grundvatten och närliggande vegetation. Motståndare argumenterar också för att saltet lockar vilt till vägarna, med olyckor som följd och att snömodd och nedsmutsade vindrutor höjer olycksrisken.

Trots det fortsätter saltningen av vägarna, de positiva effekterna bedöms vara större än de negativa. Enligt Trafikverket minskar antalet olyckor när man använder vägsalt och alternativen, sand eller alternativa salter skulle vara sämre ur miljö- och kostnadsperspektiv.

Debatten om vägsaltet lär fortsätta. Men till skillnad från tidigare har åkermarken en berättigad plats i diskussionen. Den har den tack vare att Sveriges växtodlare tar ansvar för att forskningen finansieras.



Stiftelsen Lantbruksforskning

## Genomslag i media

13 januari 2011

ATL

”Vägsalt orsakar skador på åkermark”

<http://www.atl.nu/lantbruk/vagsalt-orsakar-skador-pa-akermark>

19 januari 2011

Sveriges Radio P4 Östergötland

”Förbrukningen av vägsalt har ökat dramatiskt”

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=160&artikel=4299191>

Sveriges Radio Vetenskap & Miljö

”Mer vägsalt påverkar jordbruket”

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=4299484>

Sveriges Radio Ekot

”Mer vägsalt påverkar jordbruket”

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=4299484>

20 januari 2011

Land Lantbruk

”LRF: Ersätt bonden för saltskador!”

[www.lantbruk.com/lrf-ersatt-bonden-for-saltskador/2011-01-20](http://www.lantbruk.com/lrf-ersatt-bonden-for-saltskador/2011-01-20)

Motala&Vadstena Tidning

”Mer vägsalt drabbar lantbrukare”

<http://mvt.se/nyheter/motala/1.1074197-mer-vagsalt-drabbar-lantbrukare>

23 mars 2011

Västerbottens-Kuriren (opinion)

”Vägsaltet skadar och ger en falsk trygghet”

<http://www.vk.se/Article.jsp?article=429591>

Forskningsprojektet hittar du i Stiftelsen Lantbruksforskningens projektbank:

<http://www.lantbruksforskning.se/?id=8746&cid=8941&pid=0233057&tid=projekt>

De företag som är med och samlar in medel till växtodlingsforskningen hittar du här:

<http://www.lantbruksforskning.se/?id=8026>